

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ.

Carrer Ample, 26.

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ.

LLIBRERIA ESPANYOLA

I. LOPEZ, EDITOR,

Carrer Ample, 26, y Rambla del Mig, 20.

BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

BARCELONA.

Al mes 4 rals.

FORA DE BARCELONA.

Trimestre 12 rals.

SURTIRÀ UN COP CADA SEMMANA.

(Si Déu vol).

LA SUSCRIPCIÓ COMENSA SEMPRE

lo 15 de cada mes.

UN TROS DE PAPER.

LA ESTACIÓ QUE SE 'N VA Y LA QUE VE.

Ja acabem de ser a n' aquell temps en que tothom diu: ¡cap any havia fet lo fret d' avuy!

¡Ni may que arribés!

No sé compèndrer com hi ha gent que prefereix l' ivern al estiu. Y n' hi ha. Los jardins, durant l' ivern, deixan de ser jardins, perquè sense flors, sense cap mena d' olor, son com una iglesia sense altars, sense sants. Los arbres sechs, despullats, donan l' aspecte mes trist als passeigs. Las mans y peus ab panallons. ¡Dèu nedongui a qui 'n vulgui! Los abrichs son embarassosos, perquè reyalment carregan. Los brasers son contraris a la salut y ocasionan desgracias. Las estoras son brutas de mena. En tocant a fruitas, nequaquam. La galbana en deixar los llansolls, es anti-económica. Los refredats, las pulmonias, lo reuma, per fumerlos.

Y ab tot y ab aixó no falta home que estornudant de constipat, ab los dits mes inflats que un xicot quant fa raro, y mes embolicat ab sa capa, que un comerciant que brat ab sas acreedors, sosté a peu y a caball que 'l ivern es millor que 'l estiu; que 'l fret es preferible a la calor; que mes val pelarse, que suhar. Si lo suhar es d' angúnia, allavoras ho comprench, pero d' altre manera no ho sé véurer, y aixó que hi pel Liceo necessito gemelos.

At arribar aquí, ¡quants lectors se 'm tirarán demunt contestant negativament a lo que he sentat! Anem a pams: primer deixintme enrahonar, que ara jo tinc la ploma, y si no dich la paraula, es sols perquè no pensessin que 'm vull donar tó de diputat. Res d' aixó: una cosa es UN TROS DE PAPER, y un altre cosa son Cortis.

Tornant al cas: vostés dirán que en l' ivern los vospres se passen molt bé pel carrer de Fernando, molt concorregut,

ben illuminat, ab sas tendas magnificas: tot lo que vulguin. Dirán que 'ls teatros Principal y Liceo nos entretenen agradablement donant funcions liricas y dramáticas: vajin dihent. Que sembla se lingui mes activitat: concedit. Que 's menja de mes bon gust la sopa calenta: endevant. Que 'l sol se pren ab mes gust que mitja dotsena de figas delras del xocolate: ben y què? Aixó demostra que l' ivern es millor que 'l estiu? ¡Bon xich se 'n hi falta!

Ja 'ls he anomenat una colla d' inconvenients de la estació erma, y encara ¡no 'ls ne conto palla dels que m' he deixat en lo tinter! No 'ls he parlat de quant lo cel comensa a somicar, transformant aquesta terra en una vall de llàgrimas; no 'ls he obert la boca sobre quant comensa a bufar aquell vent que s' entreté en tirarnos brossas als ulls; no 'ls he dit res de lo fastidiós que es haber d' escoltarse companyias teatrals dolentas, que per desgracia nostra mos ne donan a la menuda; he passat per alt, pera no enfangarme, las pastelas en los carrers de quinze dias després d' haber plogut. En fi: fora un may acabar si 'm proposés férloshi véurer totas las desventajas de la estació freda.

Tot lo que alguns podran dirme serán, si volen, las cosas bonas que té l' ivern; pero aixó no voldrà dir que sigui millor que 'l estiu. Cuidado que jo no 'ls he dit: Dèu me 'n guarri! que 'l ivern no té res de bo; jo 'ls he dit no mes que a ell es preferible la estació d' anar als Campos, al mar, a la montanya, a las cadiras de la Rambla.

L' ivern passat vaig trobar-me sota las voltas de 'n Xifre ab un jove morenet. Allí, no vull dir qui es perquè 'l coneixerian, que 's dirigia cap a la Barceloneta. Lo drá era curar com un pollastre viu: plovia a escurrialas y feya un airet fi com l' urbanitat que tallaba mes que una dalla.

Deluro al fulano (lo pecat se pót dir, pero no 'l pecador) que 'l vaig conèixer pel caminar, donchs per la cara no n' hi havia de fetse. Li preguntó per la salut, per la familia ..

y a tot me contestaba per sola l' embós ab un petament de dents que 'm semblaba sentir de lluny ballar una jota per deu ó dotze parejas. — ¡Vaja un temps mes esberinat! l' hi digui y ell me contestá: — ¡Dèu fassi que duri!

¡Eh, quin efecte? Vostés no poden arribarse a figurar cóm vaig quedarme: mes fret que 'l temps; ¡Un jove tremolant de fret, apenas véient lo món per un furat, y encara dir del temps: ¡Dèu fassi que duri! Es una resposta tan inesperada com un no d' una persona que 'ns demostrí amor.

— Tu, te explicarás, home, l' hi responguí ab franquesa, perquè entre 'ls dos n' hi ha molta.

— ¿No t' ho tinc de explicar? Mirat al estiu, tinc de gastar ab guants, ab roba bona, ab bon calsat; y ara embolicat dins la capa, que cinch apys ha que li faig la vida, si 'm vegessis cóm vaig vestit, semblo un perdulari.

Així comprench perfectament com no falta qui prefereixi l' ivern al estiu.

Pera aquesta gent ja va arribant lo seu ideal. La mantsa de porchs, las castanyeras, los turroners, per aquesta gent desitxosa de posar la pell de gallina, deuen ser uns gran misatxers d' alegrias, deuen formar la estrella d' orient que 'ls porta a véurer lo seu Messias.

Donchs ja ho tenen: tot: ja 's malan porchs, ja 's venen castanyas, ja 's despatxan turrons de Jijona.

Prenguemho també com se 'ns presenta: anem al Liceo, anem al Principal, anem pel carrer de Fernando, carreguemnos de roba ..

Pero aixó no voldrà dir que aquesta sigui la estació preferida per nosaltres: aixó voldrà dir no mes, que ja que hi som, ho passem del millor modo possible.

PAU BUNYEGAS.

ESCENA DE LA ARCADIA.

ROMANS PASTORIL.

¡Vaja, desperta, bagarra!
 ¡Tres horas que 's alt lo sol,
 Y en la aixoll de cantar conto
 Que 'l berro deu estar ronch.

Despértat: que son deu horas.
 ¡Cóm se t' enganxa 'l llansoll!
 Deixa 'l lliit, vaja, gandula,
 Que t' esperan los bacons.

Los pollastres y gallinas,
 Cóm qui diu, ja van á joch,
 Y 'ls ánechs temps fá fangueixan
 En la bassota dels oms.

¡Hont se 's vist dormi en esta hora!
 ¡Ni las marmotas! ¡Jo 't toch!
 A fe 't dich passa de mida,
 De mesura y canastró.

¿Qué pót ser ne 'ts del guix filla?
 Está clar que tindrás son;
 Passas senser tot lo vespre
 Amorrada al finestró

Per xerrar ab lo Pau Moro,
 Ó ab lo bouher del Manon,
 Ó ab lo guarda-bosch del terme,
 Ó ab lo dimoni. ¡Cap gros!

Y després faltas á l' hora,
 Y després sobra la son,
 Y després l' amo que 's pengi,
 Y després que 's pengi tot.

Y los andiots no pasturan;
 No pasturan los bacons
 Y van corrent las soldadas
 Y paga amo, paga boig.

Pero ja 't dich; dormilega,
 Avuy mateix toca 'l dos
 Que per afartar bagarros
 Prou bagamundo so jo.

Y la música que daba
 A lo cant só armoniós;
 Eran los plors de lo mossa
 Y 'ls grinyols de set bacons.

BLAY MARFAGAS.

MODAS.

A un any.

La principal moda de las criaturas de tal edat es semblarse á sòns pares.

Las senyoras com cal vesteixan los seus pimpollos de blanch, color en que hi resaltan mòlt mes las tacas. Los barrets se fan ab vel per millor dissimular las lleganyas y altres debilitats de los angelets.

Algunas mares, devotas de la economia y encara mes de la sua comoditat, antes del part prometen vestir de hàbit... á las criaturas. Lo acostumat en semblants casos es lo de la Mersó, que es del color de la llet que vomitan los querubins á dida.

La experiència té demostradas las ventatjas de la bossa.

Las mares que no tenen ninyera deuen prevenirse de butxaca per las bossas vuidas y dé amagatall per las plenas.

A deu anys.

Vestit curt de aprofitaduras, ab sacsons per la creixensa.
 Se ensenyan los peus y las pantorrillas, y se fan patons á los senyors de certa edat.

Gorra de bordagás ab plometas de colomí xarel-lo.

Lo mirinyach se sol portar un poch mes llarch que lo vestit perque se vejen los assers, y algunas voltas lo pany de la camisa.

Lo passeig se fa á camadas per la Rambla, y lo tó superfi lo dòna un séquit no menos numerós de estudiants de primer any de Institut, fumant cigarros de matafaluga lligats ab paper de regalessia.

A vint anys.

Vestit de vesta ab penjarellas de inmondissias varias y forros de cal esparter.

Botinas ab ullets, com avans se duyan las cotillas.

Camisons ab trampa y en la ralla del mitj lo retrato de un botifler, que tè donada paraula de casament, ab paga y senyal.

Mitj barret ab un jardí de flors y flochs, y en lo cim un ánech lloca ab sos pollets.

Cotilla ab aixamples.

Las molas de ulls, ó las que tinguen algun defecte en la hermosura de la vista, podrán usar auilleras, tenint mòlt cuidado de mirar descaradament á los homens, gracia que dòna cert aire de vencedor de Africa.

A trenta anys.

Lo mateix de la edat anterior, portat ab algo mes de descuit. A primera hora del matí senja mòlt bè lo vel á la cara y lo llibre de missa.

A quaranta anys.

Es de gran moda tenir una filla de quinze.

Pero que no passi de quinze.

Que sempre 'n tingue quinze.

Si 'n tè setze, ja no 'n fem re.

A cinquanta anys.

Las modas de vint, restauradas per la tintura Padró y las potingas de casa Roviralta.

Quant se tenen diners es de gran tó ferse la amiga y segona mare de algunas polletas.

A seixanta anys.

Tururut, dotze horas...

LA ORFANETA DE MENARGUES.

CANTARELLAS.

I.

Si vols que vingui á cantarte,

Nina, fès lo que 't diré....

Treu lo lloro del balcó,

Qu' á mi ningú m' escarneix.

II.

Me vas robá 'l cor, nineta,

Y sense cor, no m' hi trobo....

Fès lo favor de tornármel!

Ó t' ho diré d' altre modo!

III.

Ben vinguda ab tos perfums

Y ab las verdors, primavera....

Ja fá temps que t' esperaba

Per treurem la samarreta.

IV.

¡Tres vegadas he estimat!

Y ara aquestos tres amors,

Se semblan á tres misteris,

En que portan tres recórts.

V.

Entretente en fumar vidres,
 qu' á na 'l pas qu' anem tots dos,
 Prompte tindrás de mirarte
 L' eclipse del meu amor.

VI.

Diu que tens celos d' una altre;
 Ximpleta, no tinguís pór....
 Jo só comerciant dels grossos
 Y no tracto al por menor.

VII.

Adèn, nina, ¡ara que hi penso!....
 Bona nit tinguís, ¡m' aymia!...
 Que m' he descuidat las claus,
 Y á casa no 'm sentirian.

JOSEPH SERRA.

¿Creurian que encara no hi sentit cap zarzuela? Vostés dirán: ¡quina sort! Ja ho es, ja; pero m' hauria agradat dir-ne alguna cosa y parlar al mateix temps de la companyia.

¡Ah! callin: de la companyia potser els en podré dir alguna cosa; sí, sí, jo l' he de haber sentida; me balla pel cap.

¡Ja m' en recordo! Diumenje passat vaig véurer lo *Campanone*, que es tot lo menos zarzuela posible, com que es la *Prova* traduïda al castellà.

La música ja l' haurán sentida: inspiradeta y lleugera.

La execució ja es un altre cosa: sobre ella hi ha mòlt que dir, pero per avuy no 'ls en diré mes que lo que segueix:

La Sra. *Toda* (¡quin nom per una típle; sembla que no l' hi hagi de faltar res!) tè una bonica figura (aixó es lo primer que miro en una dona), una veu agradable, canta ab expressió y vocaliza bé; en una paraula, m' agrada sempre que no trina. Un altre dia l' hi diré perquè.

Lo tenor Beracocha luxa constantment ab lo seu nom, ab la seva figura y ab lo seu modo de cantar.

Ningú 'l creurá quant plori, ni quant estigui enamorat. Té massa panxa.

La veu es de timbre; pero l' esforza tant, que algunas vegadas sembla que l' hi arrenquin un caixal.

Lo senyor Fernandez despenya bé lo paper de mestre de música. En lo final del primer acte, que surt mòlt ajustat, mereix un aplauso, y l' hi dono de tot cort.

Lo baix senyor Rodriguez hi fa un pallasso de mal gènere. ¿Qué 's pensaba fernes riurer perque anaba ab la cara plena de sutje?

En lo tercer acte, apesar de lo deplorable que hi está, lo varen aplaudir y feren repetir lo *duo*, que canta ab lo barítono. Aixó deu animarlo perquè proba que en lo tercer acte lo públich encara va estar pitxor que ell.

En fi, un altre dia en parlarem ab mes calma.

Lo dijous prócsim inaugura sas funcions la secció de la *Gata*, en lo mateix local que l' any passat. La primera funció se dòna á benefici de «Los amigos de los pobres.» Ja 'ns agrada una societat que procuri unir la caritat á la diversió. Desitxém, donchs, dugas cosas á la empresa: que 'ns fassi riurer per las butxacas y que ella també riguia per las sevas. Si es com l' any passat, ja tè las dugas cosas seguras.

Las senyoras son las que mes entenen en *modas*; los homens ¡cal! som un tant fets á la xamberg. Per aquet motiu, publiquem avuy un article de *modas*, escrit per una senyoreta que desde ara forma part de nostra redacció.

LO ANY NOU,

(per T. Padró.)

MOSTRA DE LAS VINYETAS DEL ALMANACH DEL TROS DE PAPER.

JANER.

Lo vell Monseny.

FEBRER.

Carnestoltes de paller.

MARS.

Cuaresma.

ABRIL.

Rosas.

MAIG.

Jochs florals.

JUNY.

Carbassas á fi de curs.

JULIOL.

Recreos de la TORRE.

AGOST.

Figas.

SETEMBRE.

A Monserrat.

OCTUBRE.

Obertura d' aulas.

NOVEMBRE.

Morts.

DESEMBRE.

Galls.

L'editor d'aquet semanari 's ha proposat fer riurer al públich. Ara está preparant, baix la direcció de D. Robert Robert, una obra, titulada «EL MUNDO RIENDO.» Ja poden contar que n'hi haurà per llogarhi cadiras. Ademés de aixó preparintse á véurer cosas editadas pel mateix. La gatada *Liceistas y cruzados* ja está impresa: lo *Xanquet* está imprimintse: *El Tiburon*, á punt d'estamparse: *Lo mercat de Calaf*, disposantse á véurer la llum pública: y 'l *album* de 'n Petrequin ja torna á córrer.

¡Preparin ralets!

¿Qui es que feya córrer que nostre compatrici el barítono de zarzuela senyor Carbonell, estava malalt del cólera en Málaga? No hi ha tal cosa: ¿saben de qué estava malalt? De una engina.

Tenim noticias de Málaga, ahont nos diuen que ja bo el senyor Carbonell s'ha tornat á presentar en escena, al mitj d'una salva d'aplausos, ab la zarzuela «El diablo en el poder.» ¡Qui será aquet diable!

Los parroquians del café de las Set portas, que (entre paréntesis) nosaltres ho som, están contentíssims del nou pianista que toca en l'establiment. ¿A qui no agradará, mentras pren lo seu café ó la copeta sentir al jove concertista senyor Obradors? Y encara espérintse, que dintre pochos dias l'actual pianino será substituït per un piano de cua de Erard. Lo dueny del café, sense ser piano, també porta cua en fer tocar al dit pianista.

Gracias, senyor Cuyás: lo públich li premii tant bonas obras. De passada 'l felicitem per haber tret lo piano d'aquell ninxo y haberlo colocat á un estrem del saló, perque aquella petitessa de local no podia menos de contraurer las facultats del artista, que no vol ser aucell de gábia.

Un *Diari de Barcelona*, ja deuen saber quin volem dir, nos surt ab que *La aldea de san Lorenzo*, es mal escullida obra pera haberse estrenat la companyia dramática del Liceo, aconsellant de pas, y com qui no 's desmenteix, que en dit teatro s'hi fassin dramas pel estil de *Los perros del monte de san Bernardo*. El perquè, no del desmentir-se, sino de las produccions que aconsella se posin en escena, diu que es per ser aquell un local ahont no s'apercibeix bè lo diálech. Al menos aquet periódich es consecuent; sempre continúa desmentintse, y aixís es que 'l endemà diu que 'l *Gran teatro* ha guanyat molt en sonoritat, pues, de qualsevol puesto, no se pert una paraula de tot lo que diuen los actors.

Després, al senyor Albalat li diu *caricato*. ¡Es una pena aixó de saber tantas llenguas!

Per últim: ¿qui li ha dit al diari citat, que la companyia del Liceo volia competir ab aquesta ó aquella altra? Callem, que pòt ser també se desmentirà.

Lo ferro-carril de Sarriá s'está *desfent* pera compláurer al públich. En primer lloch, varen suprimirse los abonos temporals. Després se 'n posaren uns altres mes crecents de preu. Després se sustituien per abonos talonaris. Després se tracta de tréurer aquestos. Després han escatimat las papeletas de anada y vinguda, que tant servey prestaban á la clase treballadora. Després han estalbiat los trens de vuit y mitja, nou, nou y mitja y l'últim que sortia á las onze molt cómodo pera la gent que assistia als teatros.

Després de aquels *despressos*, l'hi vindrá 'l *descrédit*, y podrà dir que s'ha *desfet* pel públich.

Corra la ven de que la Eularia no podrà fer esquellots lo dia que s'habia proposat. Uns diuen si per aixó, altres si per alló. Nosaltres creyem, que sigui per la *causa* que 's vulgui, nos estalbiará un mal *efecte*.

EPÍGRAMAS.

Duhent D. Pau lo noy al mestre digué: — Fàssil anar dret.

— Aixó sí que 's impossible.

— ¿Y per qué? — Perque es garrell.

S. P.

Tothom diu que soch un jove adornat de bonas prendas y may puch sortir de casa perque tinch la roba vella.

L' INGLÉS.

Sápigam que 'l senyor Lopez aquesta semana acaba la «Conciencia.»

¿Veuen com encara que sigui editor tenia *conciencia*? Si bé es veritat que la debia al senyor Altadill.

Lo jurat, á qui ab apelació del senyor fiscal dramátich, estava encarregada la censura del «Juan Lorenzo» de García Gutierrez, sembla que ha aprobat dita obra per unanimitat.

A Madrit son diferents d'aquí. Allá se fa oposició á un drama que ningú té res que dirhi, y en Barcelona s'aproba una campana que dóna molt á parlarsen.

¡Quina ganga! deya ahí un noyet; velaquí, fins ara y hagut lo cólera, festa. Ara ve l'ivern, y lo fret y 'ls panallons, festa. Després vindrá Nadal, festa. Després la mare parirá, y festa.

Un capellá predicava l'altre dia sobre el miracle de la multiplicació dels pans y dels peixos, y equivocantse digué: que de cinch mil peixos n'hi hagué prou per atipar á cinch personas.—¿Y no 's varen enfitar? li preguntá un xulo.—No, batxiller, respongué lo bon predicador sens tornarse roig, y aquí va sé 'l miracle.

Tenim entés que algun polítich s'ha retirat á la vida *privada*. Creyem necessari advertirli que fassi de modo que la policia no 'n egui esment.

Elogiant un gitano un caball que volia véndrer á un senyor, l'hi va dir: Vegi si es corredor, que cada dia surt de Barcelona á las sis del dematí y arriba á Sarriá á un quart de set.

—No farém res, va contestar lo senyor. ¿Qué hi faria tan dejorn á Sarriá?

Cuestió de llana.

La nova que va donar lo *Diari de Barcelona* de que 'ls matalassers tenen tanta feina, que no troban fadrins á qui donar treball, ha influït notablement en la baixa de fondos que s'observa avuy en la *bolsa*.

¿Veuen?—me deya un, l'altre dia—jo tinch una pena; las xiribias no m'agradan y me sabria greu que m'agradessin, perque com no m'agradan, si m'agradessin n'hauria de menjar y ho sentiria.

¿Coneixias en Pau, aquell tan *dropo*?

—Sí: ¿y qué?

—Ara té alguns *travalls*.

—¿Tan mateix? ¿Y donchs?

—La dona l'hi ha parit bassonada y no té un quarto.

SÍMILS.

¿En qué se semblan los generals á las criaturetas?

—En que portan faixa.

¿En qué se semblan los músichs á las áligas?

—En que 's miran cara á cara 'l sol.

¿En qué se sembla un canó al amor á la patria?

—En que tira.

¿En qué se semblan los ministros als noys que van á es-tudi?

—En que portan cartera.

En qué se semblan los corredors á las marmanyeras?

—En que fan los negocis á la plassa.

¿En qué se sembla una tassa de café á Un Tros de Paper?

—En que costa un ral.

CHARADA.

En plural y en castellá
tindrás de pronunsiarme
per ma solussió trobá
y sense molt cavilá
lograrás solussionarme.
No es rez que 's sembli á motor,
mes sens *prima y dos*, no cregas
que 't tregui tan sols de port
tan si ab barco de vapor
com ab de vela, navegas.
Las *prima y quarta*, una dona
á pagés cada jorn mima
y las sol cridá una estona
y 't diré si es cosa bona
si fas que las *quarta y prima*.
Tercia y quarta, es animals
que si roba blanca 't menjan
buscas un de 'ls seus rivals
que, com ells, son animals
y del mal que 't fan, te venjan.
Y per fi, *dos y tersera*
al Africa trobarás
y encara que no es cap fiera
es animal, que á mi, Pera,
crech que no 'm cassará pas.

Solució de la charada anterior.

MÁSCARA.

Solució del geroglífich anterior.

Lo blanch al costat del negre resalta mes.

GEROGLÍFICH.

La solució 's darà en lo número que vé.

Ara dissimulin.

E. R. — Casimiro Miralles.

Barcelona. 1865.—Imprenta de Narcís Ramirez y Companyia, Passatge de Escudillers, número 4.